

תקציר

מדד הדמוקרטיה
הישראלית

2018

תמר הרמן

אור ענבי | אלה הלר | פאדי עומר

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

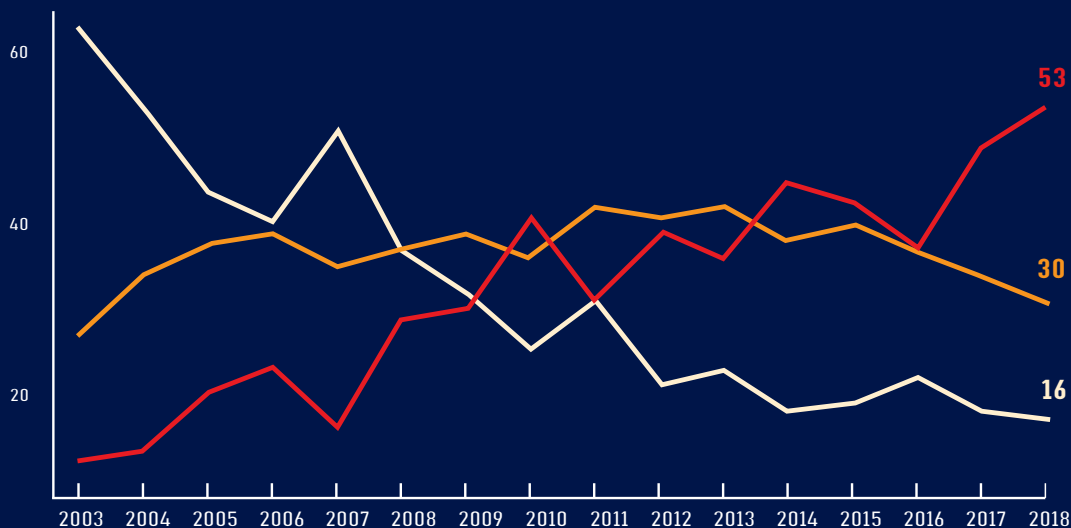
* לאורך השנים ניכרת עלייה
הדרגתית בשיעור המעריכים את
המצב כטוב וטוב מאוד וירידה
הדרגתית בשיעור המגדירים אותו
כרע ורע מאוד.

מדינת ישראל בעיני אזרחיה - אופטימיות זהירה

מצבה של ישראל (%, כלל הציבור)

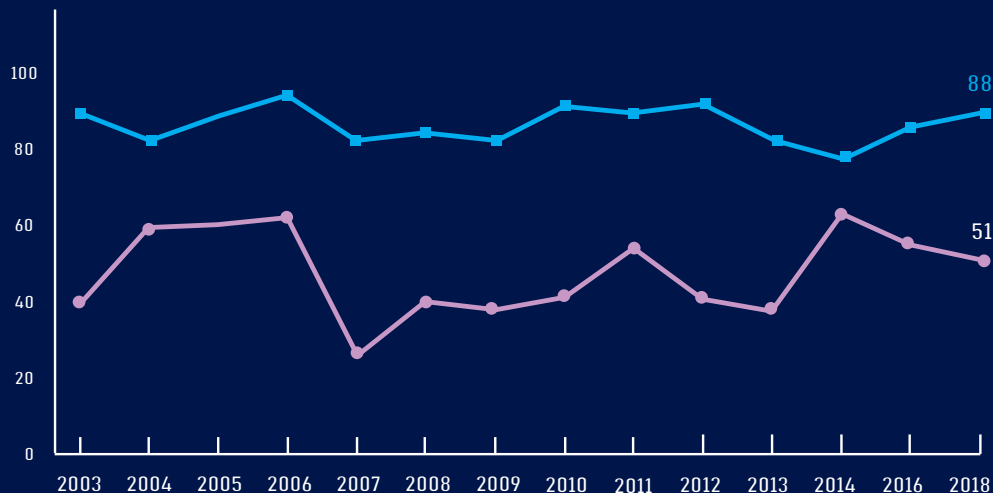
- טוב מאוד וטוב
- ככה ככה
- רע ורע מאוד

יהודים ■
ערבים ●

גאים להיות ישראלים

(%, יהודים וערבים)

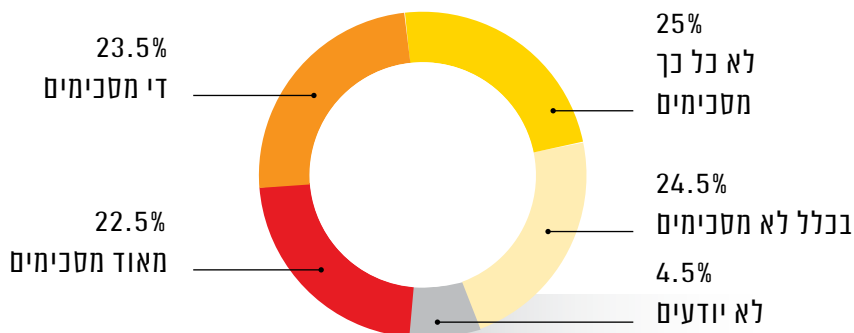
”רוב הערבים אזרחי ישראל רוצים להשתלב בחברה הישראלית ולהיות חלק ממנה” (יהודים וערבים)

הדמוקרטיה הישראלית

"הדמוקרטיה הישראלית בסכנה

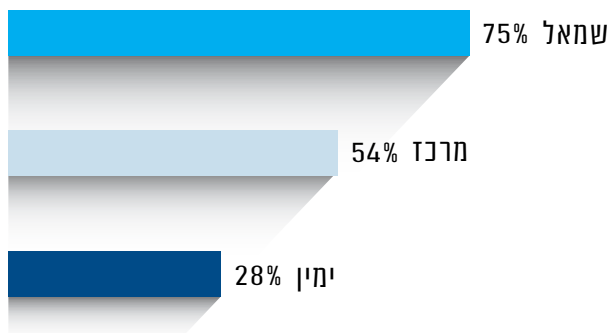
חמורה" (כלל הציבור)

* הממצא החשוב של המדד השנה מצביע על התקבעותם של שני גושים בציבוריות הישראלית המאופיינים בתפיסות כוללות ומנוגדות בנוגע להיבטים רבים של הקיום הישראלי. ההבחנה בין שני הגושים - ימין ושמאל - התייחסה בעבר בעיקר להיבט המדיני-ביטחוני. כיום היא נוגעת בעיקר לנושאים חברתיים-כלכליים, לנושאים משפטיים ולנושאי דת ומדינה.

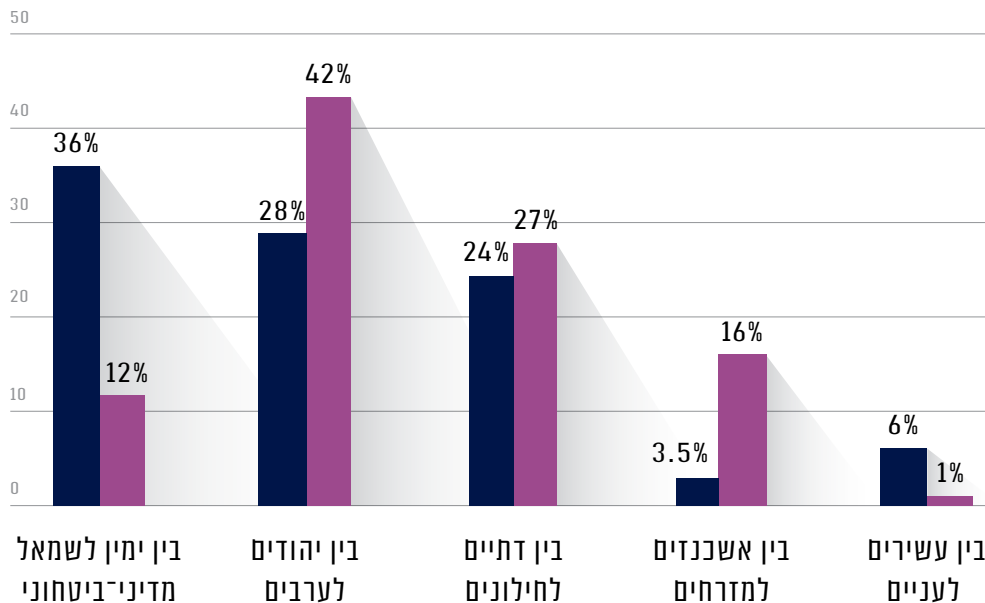
מסכימים שהדמוקרטיה הישראלית בסכנה חמורה

(יהודים, לפי מחנה פוליטי)

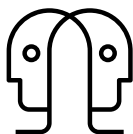

יהודים ■
ערבים ■

המתח החזק ביותר היום בחברה הישראלית (יהודים וערבים)

* בעיני הציבור היהודי המתח החזק ביותר היום בחברה הישראלית הוא המתח בין ימין לשמאל מדיני-ביטחוני. בעיני הציבור הערבי המתח החזק ביותר הוא המתח בין יהודים לערבים.

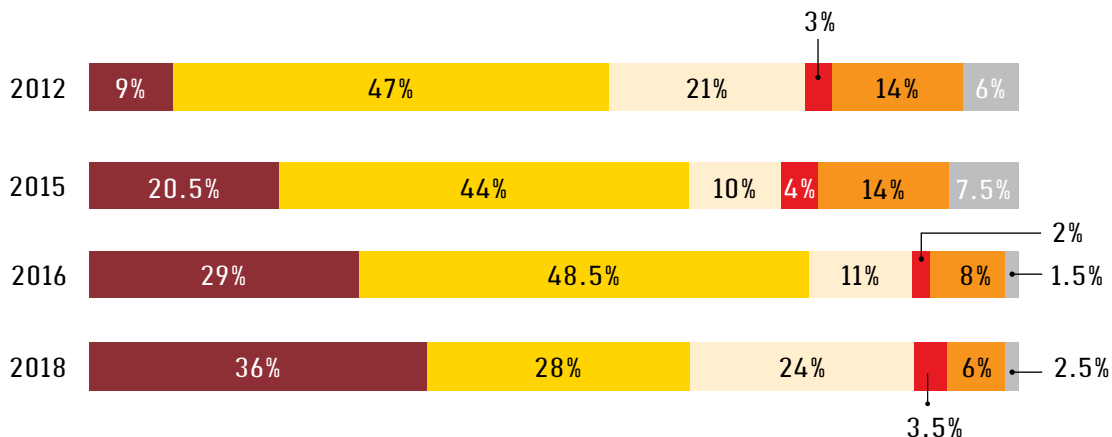

בין מזרחים לאשכנזים
בין עשירים לעניים
לא יודעים/כל המתחים
אותו הדבר

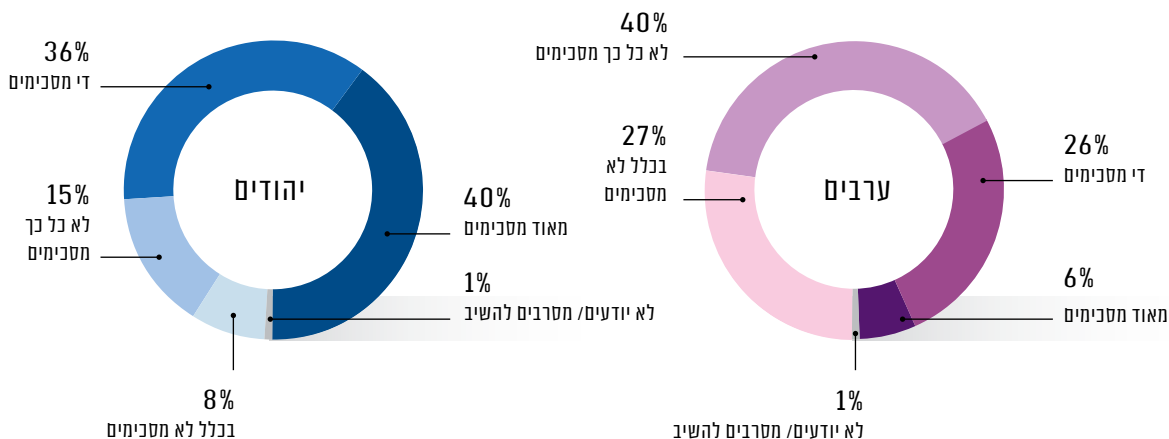
בין ימין לשמאל מדיני-ביטחוני
בין יהודים לערבים
בין דתיים לחילונים

המתח החזק ביותר בחברה הישראלית, לאורך השנים

(יהודים)

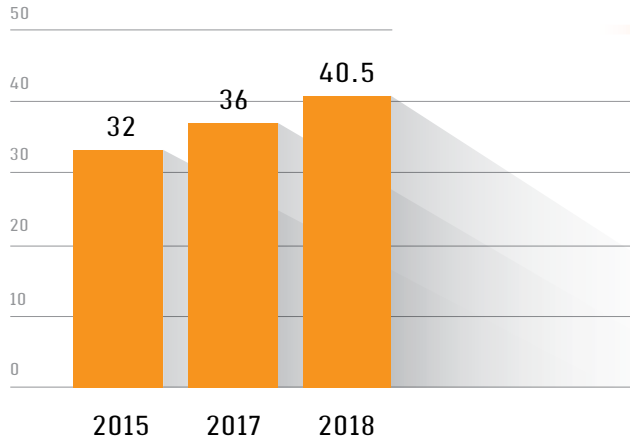
"המשטר בישראל הוא דמוקרטי גם לאזרחים הערבים" (יהודים וערבים)

”צריך לקחת מבית המשפט העליון את הסמכות לבטל חוקים שהתקבלו בכנסת”

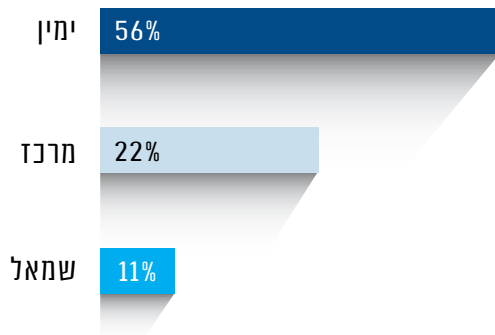
מסכימים (% , כלל הציבור)

* למרות שעדיין מדובר בדעת מיעוט, שיעור הישראלים הסבורים שצריך לקחת מבית המשפט העליון את הסמכות לבטל חוקים נמצא בעלייה מתמדת.

”צריך לקחת מבית המשפט העליון את הסמכות לבטל חוקים שהתקבלו בכנסת”

מסכימים, לפי מחנה פוליטי (יהודים)

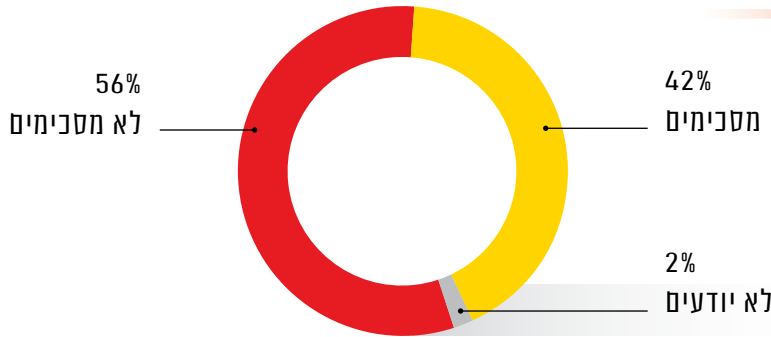

תפקוד המערכת הפוליטית

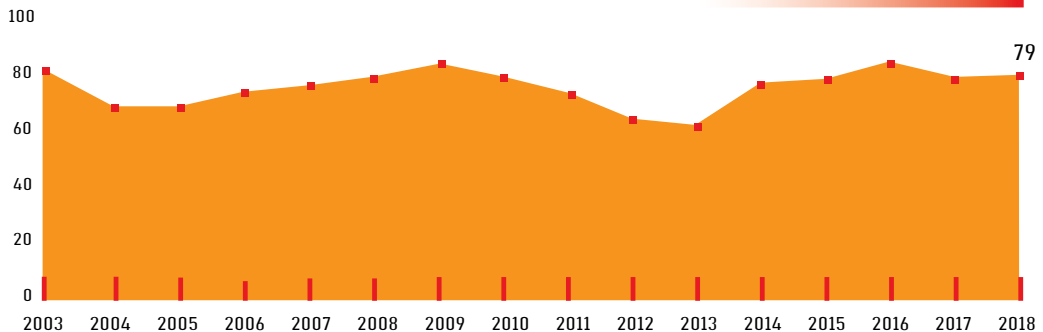

* יותר ממחצית מהציבור (56%) חושבים שרוב חברי הכנסת אינם עובדים קשה ואינם ממלאים את תפקידם כראוי. עם זאת, שיעור מי שחושבים שהם כן עובדים קשה גבוה מבעבר (42% לעומת ממוצע עבר של 33%).

”רוב חברי הכנסת עובדים קשה ומבצעים את תפקידם” (כלל הציבור)

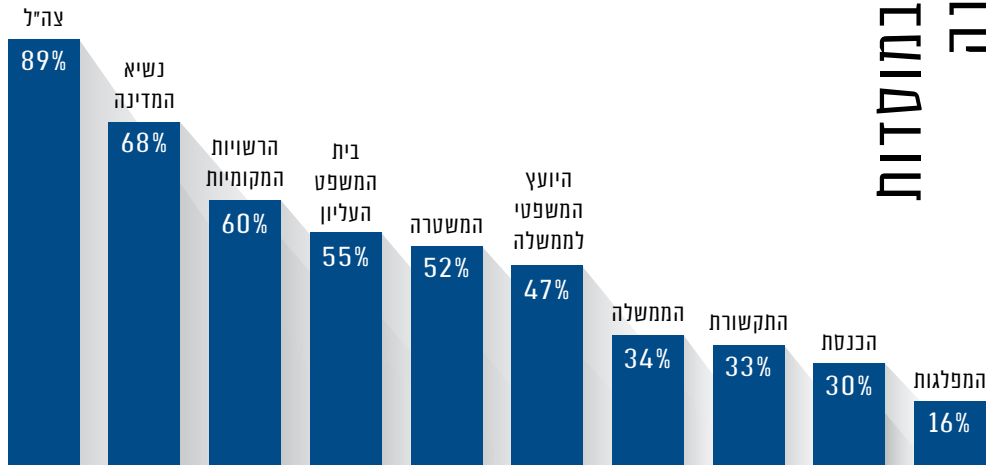

מרגישים שהשפעתם על מדיניות הממשלה קטנה או אפסית (%) (כלל הציבור)

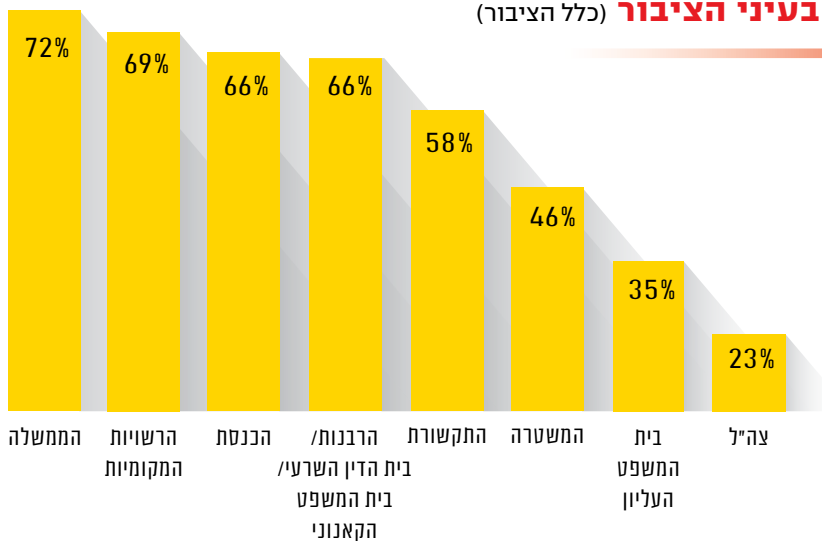

המדינה אתן במוסדות

באיזה מוסד הישראלים נותנים אמון? (יהודים)

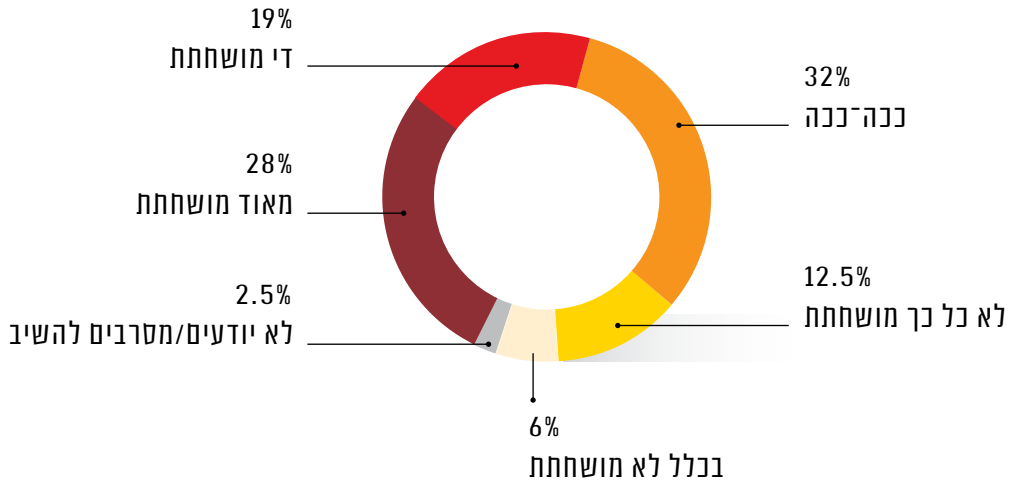

רמת השחיתות במוסדות המדינה בעיני הציבור (כלל הציבור)

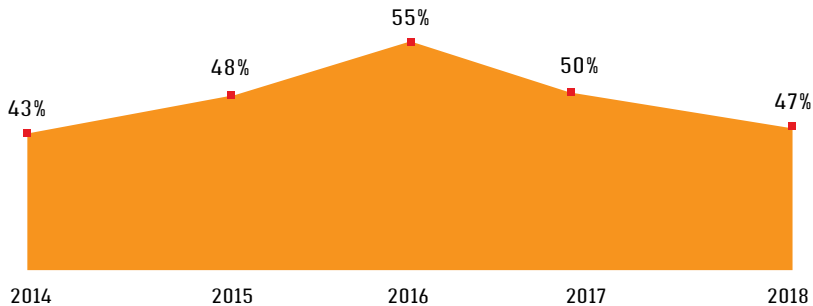
האם הנהגת המדינה מושחתת?

(כלל הציבור)

מסכימים שהנהגת המדינה די מושחתת או מאוד מושחתת, לאורך השנים

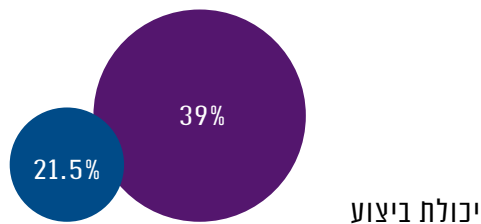
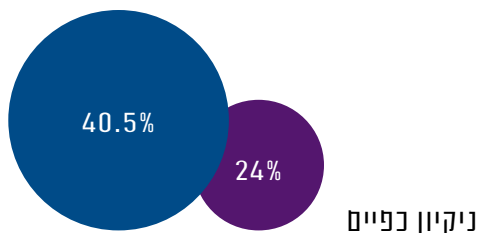
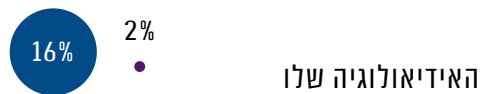
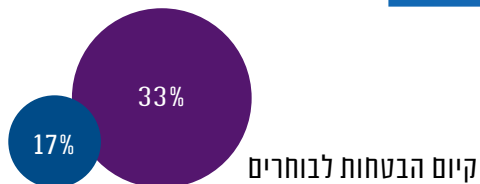
(כלל הציבור)

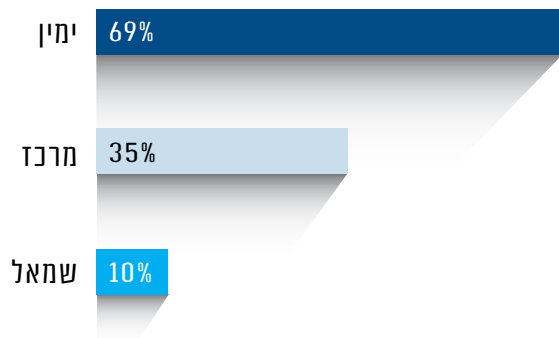

התכונה החשובה ביותר אצל פוליטיקאי (יהודים וערבים)

יהודים ■
ערבים ■

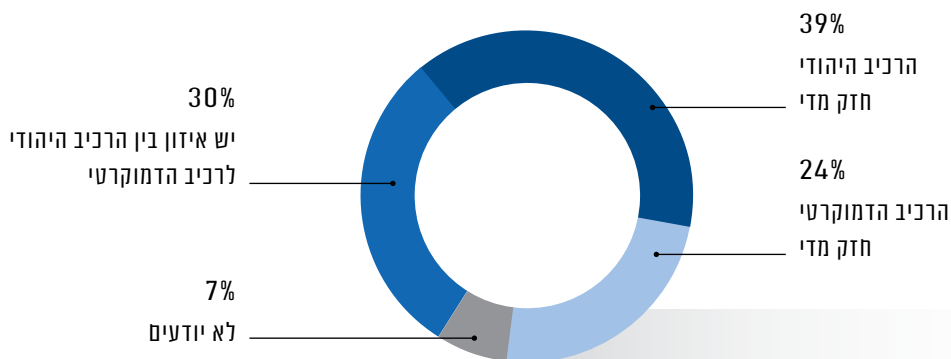

**“צריך לבטל או לקצץ במימון
המדינה למוסד אמנות או לאמן
שמותחים ביקורת חריפה על
המדינה” מסכימים, לפי מחנה פוליטי (יהודים)**

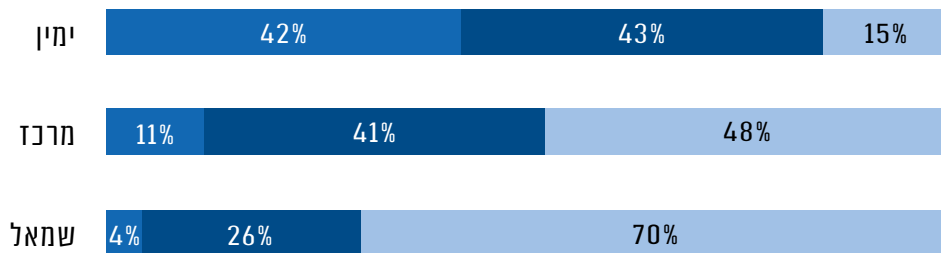
דמוקרטיה? יהודים ו/או ישראל -

האם יש או אין כיום שיווי משקל
ואיזון נכון בין הרכיב היהודי
לרכיב הדמוקרטי? (יהודים)

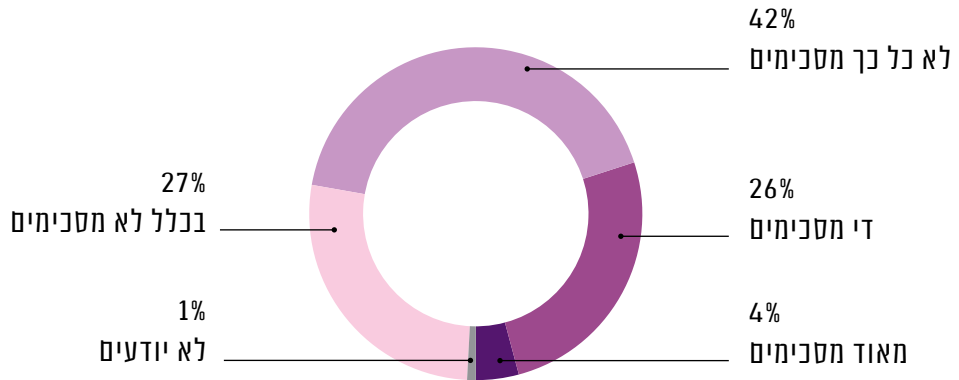

■ היהודי
■ שניהם באותה מידה
■ הדמוקרטי

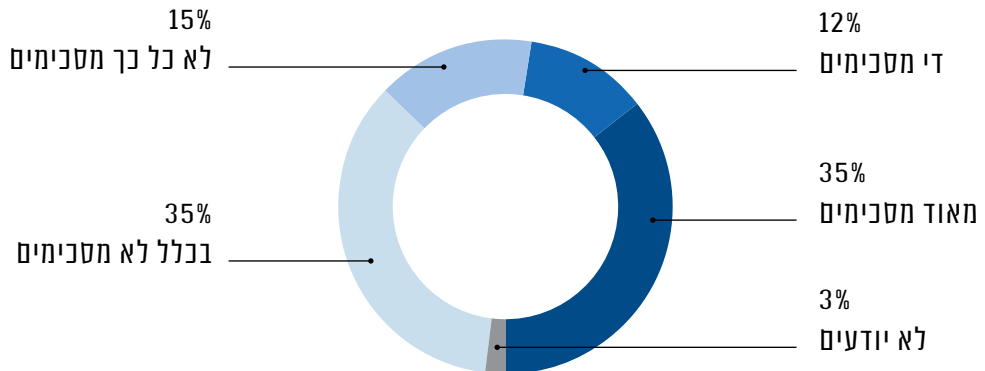
איזה רכיב היית רוצה שיהיה חזק יותר? (יהודים, לפי מחנה פוליטי)

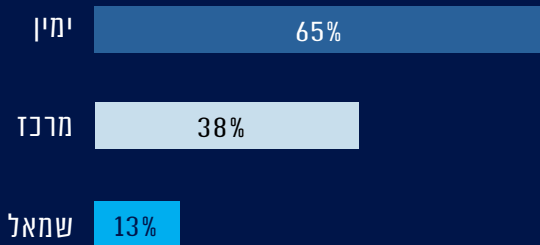

**"לישראל הזכות להיות מוגדרת
מדינת הלאום של העם היהודי" (ערבים)**

**"יש לקחת את זכות ההצבעה
בבחירות ממי שלא מסכים
להצהיר שישראל היא מדינת
הלאום של העם היהודי" (יהודים)**

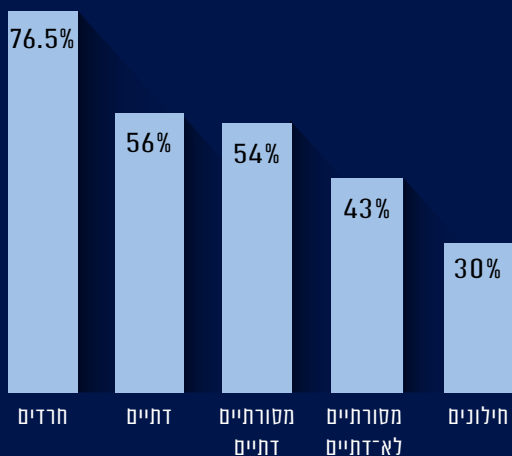

**"יש לקחת את זכות ההצבעה
בבחירות ממי שלא מסכים
להצהיר שישראל היא מדינת
הלאום של העם היהודי"**
מסכימים, לפי מחנה פוליטי (יהודים)

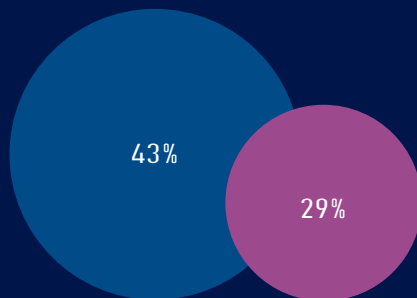
* רק מיעוט בקרב הערבים חושבים שכדי לשמור על הזהות הלאומית שלהם צריך שהערבים והיהודים יחיו בנפרד. בקרב היהודים, לעומת זאת, רבים יותר (אם כי לא רוב) סבורים שלמען השמירה על הזהות הלאומית שלהם עדיפה הפרדה במגורים בין היהודים לערבים.

**"כדי לשמור על הזהות
הלאומית עדיף שהערבים
והיהודים בישראל יחיו בנפרד
אלה מאלה"**
(מסכימים, יהודים וערבים)

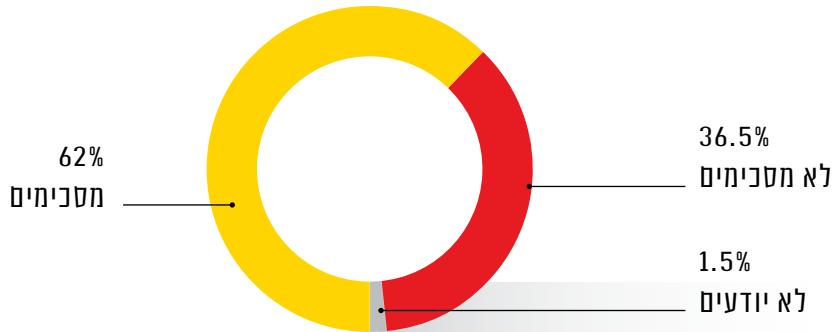
(מסכימים, יהודים, לפי הגדרה עצמית של דתיות)

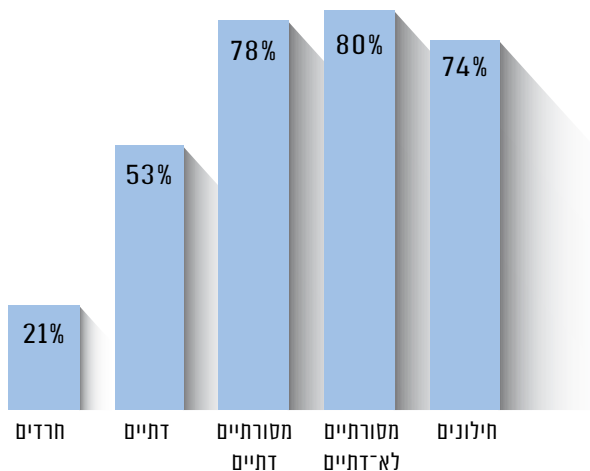
יהודים ■ ערבים ■

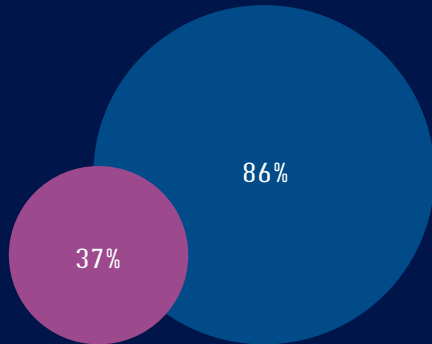
"המדינה צריכה לעודד ייצוג גבוה יותר של נשים בגופים פוליטיים, למשל להתנות מימון מפלגות בכך שברשימת המפלגה בבחירות יהיה ייצוג נאות לנשים" (כלל הציבור)

"המדינה צריכה לעודד ייצוג גבוה יותר של נשים בגופים פוליטיים" (מסכימים, יהודים, לפי הגדרה עצמית של דתיות)

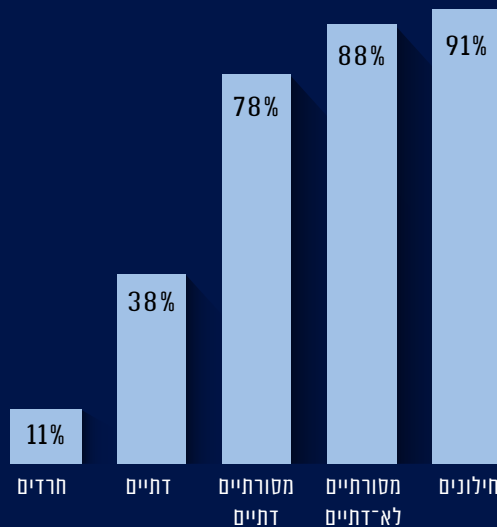
תומכים בכך ששכר הנשים ושכר הגברים באותם תפקידים יהיה שווה (יהודים וערבים)

יהודים ■ ערבים ■

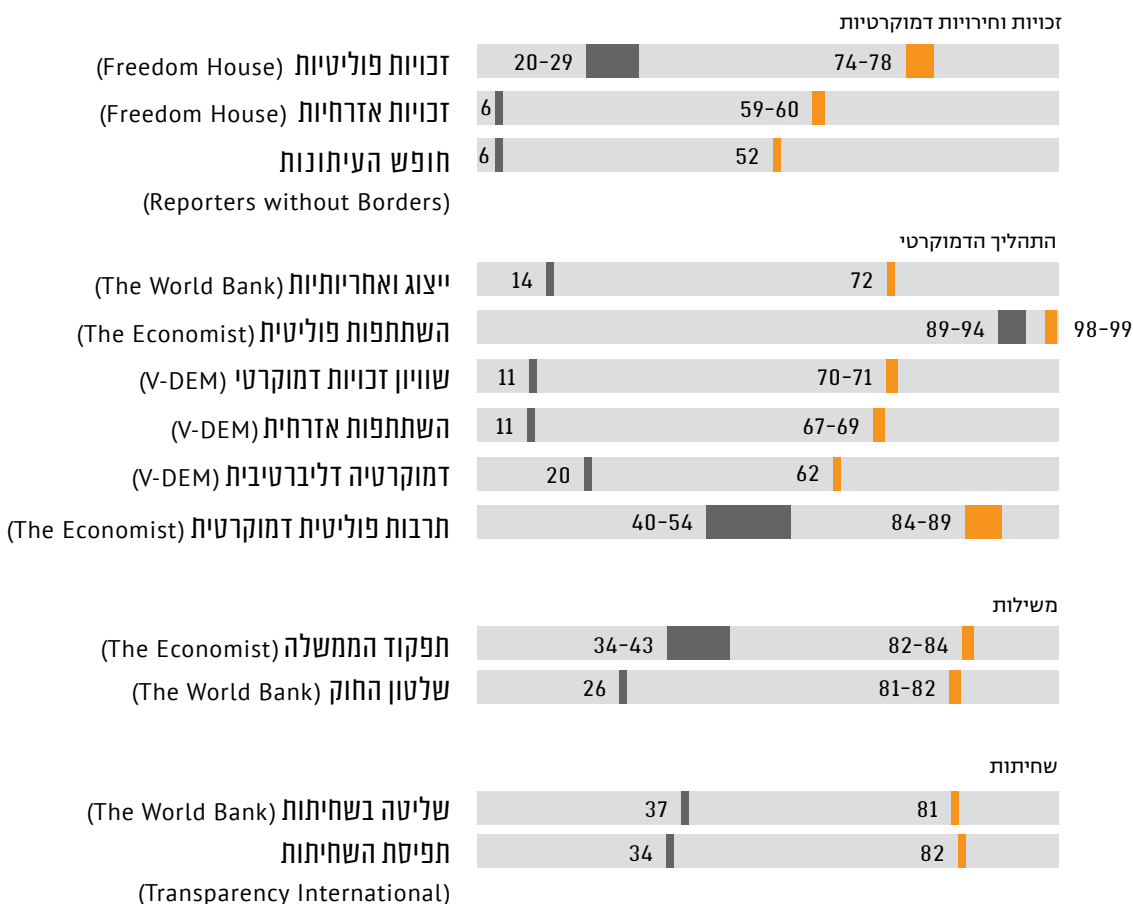
מסכימים שמדיניות צה"ל להרחבת מגוון התפקידים הפתוחים לחיילות נכונה (יהודים, לפי הגדרה עצמית של דתיות)

בבדיקת המדדים הבינלאומיים
לאיכות הממשל ותפקוד המערכת
השלטונית מקומה של ישראל
בהשוואה למדינות אחרות אינו גרוע,
אבל אנו נמצאים בתחתית בהשוואה
למדינות ה־OECD.

■ אחוזון מכלל המדינות שנכללו בסקר ■ אחוזון ממדינות ה־OECD

המכון הישראלי לדמוקרטיה הוא מוסד עצמאי אי-מפלגתי, מחקרי ויישומי, הפועל בזירה הציבורית הישראלית בתחומי הממשל, הכלכלה והחברה. יעדיה הם חיזוק התשתית הערכית והמוסדית של ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, שיפור התפקוד של מבני הממשל והמשק, גיבוש דרכים להתמודדות עם אתגרי הביטחון מתוך שמירה על הערכים הדמוקרטיים וטיפוח שותפות ומכנה משותף אזרחי בחברה הישראלית רבת הפנים.

מדד הדמוקרטיה הישראלית מתקיים במסגרת מרכז גוטמן לחקר דעת קהל ומדיניות ומציע הערכה שנתית של איכות הדמוקרטיה הישראלית. לצורך זה נערך מדי שנה בשנה, 16 שנים ברציפות, סקר רחב במדגם מייצג של האוכלוסייה הישראלית. הסקר השנה התקיים במאי בקרב 1,041 מרואיינים, המהווים מדגם מייצג של הציבור הישראלי מגיל 18 ומעלה.

מטרתו של הסקר לעמוד על המגמות בחברה הישראלית בשאלות כבדות משקל הקשורות להגשמת הערכים והיעדים הדמוקרטיים ולתפקוד של מערכות השלטון וממלאי התפקידים הנבחרים. ניתוח התוצאות מבקש לתרום לדין הציבורי על מצב הדמוקרטיה בישראל וליצור מאגר מידע רחב שיעמיק את הדיון בנושא.

www.idi.org.il

להזמנת הספר המלא:

orders@idi.org.il | 02-5300800

המכון הישראלי
לדמוקרטיה